

JOHN F. KENNEDY
R.K. BASISCHOOL

Gedrags- protocol

**-Gedragscode
-Protocol omgaan met elkaar**

JOHN F. KENNEDY
R.K. BASISCHOOL

Gedragcode

Gedragcode RKBS John F. Kennedy

Volgens de Arbeidsomstandighedenwet is iedere instelling in Nederland - en dus ook elke school - verplicht om beleid te voeren op het terrein van agressie en geweld, seksuele intimidatie, discriminatie en pesten op het werk. De CAO Primair Onderwijs schrijft daarnaast beleid ten aanzien van seksuele intimidatie, agressie en geweld en ook racisme voor (CAO PO artikel 11.5.lid 2 sub b). In deze CAO is als onderdeel van het Statuut Sociaal Beleid opgenomen dat iedere school een veiligheidsplan moet hebben ingebed in het algemene arbobeleid.

Vooraf

De basisschool John F. Kennedy wil een veilige plaats te zijn om te leren en te werken. De school wil ook een veilige school zijn, waar geen plaats is voor (seksuele) intimidatie, agressie, geweld, discriminatie, vandalisme of diefstal. Van ieder die bij de school betrokken is, wordt verwacht dat hij of zij respect heeft voor de ander en diens eigendommen. Ook moet zorgvuldig te worden omgegaan met de omgeving van de school.

Om dit te bewerkstelligen heeft de school een aantal gedragsregels opgesteld die gelden voor iedereen die binnen de Kennedyschool een plaats heeft binnen de onderwijssituatie.

Deze regels dienen als richtlijnen gehanteerd te worden. Een gedragscode op het terrein van e-mail en internet is opgenomen in het ICT-beleidsplan van de school.

Preventief beleid

De gedragscode is bedoeld als een vorm van preventief beleid. Preventie inzake seksuele intimidatie, agressie, geweld, vandalisme en discriminatie als onderdeel van de totale leerlingenzorg en het personeelsbeleid, dat zichtbaar is in:

- Voldoende kenbaar maken van deze code
- Toezicht houden op de naleving van de gedragscode.
- Adequate voorlichting geven over het beleid en de risico's van ongewenst gedrag binnen de school
- Scholing van professionals binnen de school.

Uitgangspunten

- Wij accepteren en respecteren elkaar.
- Wij onderschrijven het uitgangspunt dat mannen en vrouwen, jongens en meisjes gelijkwaardig zijn.
- Wij geven de ruimte aan persoonsgebonden of cultuurgebonden verschillen, mits deze niet in conflict komen met de algemene gedragsregels.
- Wij scheppen een klimaat waar kinderen en volwassenen zich veilig voelen.
- Wij bevorderen een klimaat waarin voor de kinderen en de volwassenen de voorwaarden aanwezig zijn om een positief zelfbeeld te vormen.
- Er wordt veel aandacht besteed aan zelfredzaamheid en weerbaar gedrag.
- Op school zorgen we goed voor onze eigen materialen, die van een ander en van de school en zorgen we er samen voor dat de school er netjes en verzorgd uitziet.
- Van iedereen binnen de school wordt verwacht dat zij zich aan de vastgestelde gedragsregels houden.
- De gedragsregels komen regelmatig terug binnen teamvergaderingen en klassengesprekken.

Algemeen

Wij streven naar gelijkwaardigheid binnen de school wat inhoudt dat de volgende gedragingen niet worden getolereerd:

- Grappen met seksueel getinte, vernederende strekking naar anderen, zowel verbaal als non-verbaal.
- Seksueel getinte toespelingen of insinuaties direct of indirect. Wij bedoelen hier ook opmerkingen over of vragen naar uiterlijk en / of gedrag van een ander.
- Handtastelijkheden die als vernederend ervaren kunnen worden door een ander.
- Grof taalgebruik of schuttingtaal wordt in geen enkele situatie getolereerd. Ook niet via het Internet.

Schriftelijk en beeldend materiaal binnen de school

Wij onthouden ons van beeldend en schriftelijk materiaal waarin de ander wordt voorgesteld als minderwaardig of als lustobject.

Schoolse situaties

Leerlingen thuis uitnodigen

Leerlingen worden niet alleen bij een leerkracht thuis uitgenodigd. Wanneer een groep leerlingen een leerkracht bezoekt gebeurt dit alleen met (schriftelijke) instemming van de ouders en met medeweten van een directielid.

Nablijven

Wanneer leerlingen langer dan een kwartier moeten nablijven, worden ouders hiervan op de hoogte gesteld. Bij langere nablijfsessies wordt een collega hierover ingelicht. Belangrijk is hiermee ook rekening te houden bij de indeling van de klassendienst. Een leerkracht blijft nooit alleen op school met een kind.

Alleen met een leerling of leerlingen in een afgesloten ruimte

Leerkrachten proberen zoveel mogelijk te voorkomen dat zij met een leerling in een afgesloten ruimte verkeren, zoals bijvoorbeeld in een magazijn. Als dit niet te voorkomen is, wordt er als dat mogelijk is voor gezorgd dat de deur openstaat of dat men door de glazen deur naar binnen kan kijken, zodat collega's kunnen horen wat er besproken wordt c.q. wat er gebeurt.

Kleding

Leerkrachten maken over kleding geen opmerkingen die kwetsend of als bewust prikkelend kunnen worden uitgelegd.

Het dragen van een hoofddoek om religieuze redenen wordt toegestaan. Maar niet tijdens de gymles als deze een gevaar oplevert.

Ongevallen en ongelukjes.

Indien er hulp geboden moet worden, wordt er rekening gehouden met de aanwezige mogelijkheden op school en de wensen van het kind. Er zijn op school altijd verschoningen aanwezig.

Lichamelijk contact

Lichamelijk contact algemeen

Als je iets uitlegt of voor moet doen terwijl je naast de leerling staat, mag je je als leerkracht enigszins over het kind heen buigen. Bij jongere leerlingen, met name bij kleuters, komen met enige regelmaat situaties voor waarin er wel enig lichamelijk contact is en leerling/leerkracht heel dicht bij elkaar zijn. Ook bij motorische oefeningen of motorische leersituaties kan het lichaamscontact noodzakelijk zijn. In deze situaties kan het binnen de context wenselijk zijn lichamelijk contact te hebben of heel dicht bij te staan. Hierbij geldt wel dat leerkrachten de leerlingen niet onnodig en niet ongewenst aanraken.

Knuffelen en op schoot nemen

Kinderen worden nooit tegen hun wil op schoot genomen. In de onderbouw kan het voorkomen dat kinderen op schoot genomen worden. Dit gebeurt alleen wanneer de kinderen dit zelf aangeven. In de bovenbouw gebeurt dit niet meer.

Vechtende leerlingen

Als vechtende leerlingen uit elkaar moeten worden gehaald en het lukt niet met woorden, dan worden ze met minimale aanrakingen door een volwassene uit elkaar gehaald.

Controleverlies

Soms kan het voorkomen dat een kind haar/zijn zelfbeheersing volledig verliest. Deze dient dan tegen zichzelf in bescherming te worden genomen en in bedwang te worden gehouden d.m.v. lichamelijk contact. Dit is soms ook nodig ter bescherming van medeleerlingen, van anderen en zichzelf en is om die reden toegestaan. Hier geldt dat er sprake is van strikt noodzakelijk contact.

Kinderen aanraken, aanhalen

Een aai over de bol of een schouderklopje zijn goede pedagogische middelen. In het algemeen geldt hierbij: let erop of een kind hiervan gediend is.

Kinderen troosten en belonen

Kinderen hebben het recht aan te geven wat zij wel en niet als prettig ervaren bij troosten en belonen. Lichamelijke aanraking kan bij het troosten heel goed zijn. Merk je dat een leerling dit niet wil, dan doe je dit niet. Spontane reacties blijven mogelijk, ook in de hogere groepen, waarbij de wensen van de kinderen altijd gerespecteerd moeten worden.

Kinderen zoenen

Leerkrachten zoenen geen kinderen, noch vragen om een zoen. Bij een enkele bijzondere gelegenheid zoals bij het feliciteren of afscheid nemen van een kind uit de eigen klas (verjaardag kind, diploma uitreiking, enz.) is het de leerkracht toegestaan een zoen te ontvangen en te geven indien een kind dat wenst en alleen in het bijzijn van anderen. Wanneer een leerling een leerkracht spontaan wil zoenen, hetgeen bij kleuters nog wel eens voorkomt, wordt dit toegelaten.

Leerlingen straffen

Er worden geen lichamelijke straffen gegeven, ook geen lichte tikken of daadwerkelijk knijpen in een arm.

Lichamelijk geweld

Lichamelijk geweld tussen personen wordt in geen enkele situatie getolereerd. Lichamelijk geweld wordt dan ook door leerkrachten en kinderen vermeden.

Zwemmen/omkleden/douchen

Algemeen

Als de faciliteiten het toelaten kleden de jongens en meisjes vanaf groep 3 zich gescheiden om. Indien nodig, kunnen kinderen worden geholpen met aan- en uitkleden. Er wordt rekening gehouden met de situatie en de wensen van de kinderen.

Als de situatie er om vraagt verleent de leerkracht direct hulp. Bij het omkleden voor zwemmen dient er zoveel mogelijk iemand van de begeleiding aanwezig te zijn. Het houden van toezicht op het omkleden gebeurt zoveel mogelijk door iemand van dezelfde sekse. Ook bij het douchen en / of voeten wassen zijn de kinderen vanaf groep 3 gescheiden. Laten de faciliteiten dit niet toe dan dient er gedoucht te worden met zwemkleding aan. De leerkracht kondigt zijn of haar komst in de kleedkamer duidelijk aan met een van tevoren afgesproken teken, bijvoorbeeld kloppen, alvorens hij of zij een kleedkamer binnen gaat. Dit geldt ook voor de leerlingen.

Het gebruik van de kleedruimte

Jongens en meisjes kleden zich gescheiden om. Tot groep 5 kunnen leerlingen, indien nodig, geholpen worden met omkleden. Het houden van toezicht op het omkleden gebeurt zoveel mogelijk door iemand van dezelfde sekse. Indien mogelijk zullen ouders worden ingeschakeld. Rekening moet worden gehouden met de aanwezige mogelijkheden op school. Indien nodig zullen ouders worden ingeschakeld. Leerkrachten en hulpouders verblijven in principe niet met een individueel kind in een ruimte.

Mee zwemmen

Soms komt het voor dat een leerkracht mee zwemt. Dit kan voorkomen in de vorm van hulpverlening of bij de laatste zwemles van het seizoen. Leerkrachten kleden zich altijd gescheiden van de kinderen om.

Het zwembadpersoneel

Personeel van het zwembad mag nooit alleen worden gelaten met individuele leerlingen. Ook niet in bijruimtes van het zwembad.

Gymnastieklessen

Aan- en uitkleden

In de groepen 1 en 2 worden, indien nodig, kinderen geholpen met aan- en uitkleden. Vanaf groep 3 gebeurt dit niet meer, tenzij een kind er om vraagt.

Gescheiden aan- en uitkleden

Vanaf groep 3 kleden jongens en meisjes zich gescheiden om en hebben een eigen kleedkamer. De leerkracht kleedt zich in een eigen ruimte om. Ook hierbij geldt dat de leerkracht zijn komst duidelijk aankondigt door bijvoorbeeld te kloppen. Dit geldt ook voor de leerlingen.

Hulpverlening en uitleg tijdens de gymles

Hulpverlening en uitleg bij een bewegingsuitvoering wordt met inachtneming van het karakter

van deze gedragscode gegeven. Dit geldt ook voor uitleg tijdens de gymles. Hierbij zijn aanrakingen soms nodig.

Ongelukken in de gymzaal, douche- of kleedruimte

Lichamelijke aanrakingen zijn ter behandeling vaak noodzakelijk. Bij behandeling van een geblesseerde leerling zorgt de leerkracht ervoor dat er in principe een andere leerling of volwassene erbij aanwezig is. Indien er hulp geboden moet worden, wordt er rekening gehouden met de aanwezige mogelijkheden op school en de wensen van het kind.

Eén op één situaties in de gymzaal

Leerkrachten proberen te voorkomen dat zij alleen met een individuele leerling in een gymzaal of bijruimte van de zaal zijn.

Betreden kleed/doucheruimte door de leerkracht

Leerkrachten blijven bij het omkleden tot en met groep 2. Bij het betreden van de kleedruimte bij de andere groepen wordt altijd even geklopt, zodat de komst is aangekondigd. Indien dit nodig is uit het oogpunt van "ordehandhaving" zal de leerkracht altijd de kleedruimte betreden.

Douchen

Bij het douchen zijn de kinderen vanaf groep 3 gescheiden. Bij het omkleden dient er zoveel mogelijk iemand van de begeleiding aanwezig te zijn. De leerkracht kondigt zijn of haar komst in de kleedkamer duidelijk aan met een van tevoren afgesproken teken, bijvoorbeeld kloppen, alvorens hij of zij een kleedkamer binnen gaat.

Het schoolreisje/schoolkamp

Schoolkampen

Op schoolkampen bestaat de leiding uit mannelijke en vrouwelijke begeleiders. Tijdens een schoolkamp gelden dezelfde gedragsregels als in de normale schoolsituatie.

Het slapen

Jongens en meisjes slapen zo mogelijk, gescheiden. Bij gemengd slapen is altijd toezicht aanwezig.

Het betreden van de slaapzaal

Kinderen mogen alleen op hun slaapzaal komen als er in de dagplanning tijd voor is ingeruimd of in incidentele gevallen als er toestemming voor is gegeven door de leiding.

Het slapen van de leiding

Mannelijke begeleiders slapen in de buurt van de jongens en houden toezicht op de jongenszaal. Vrouwelijke begeleiders slapen in de buurt van de meisjes en houden toezicht op de meisjeszaal. Soms kan het met het oog op orde noodzakelijk zijn dat de leiding slaapt in de slaapzaal van de groep waarvoor zij verantwoordelijk is.

Buitenactiviteiten

Er wordt altijd in groepen aan activiteiten gedaan. Kinderen worden niet alleen naar een bepaalde plaats (bos, strand etc.) gestuurd, ook niet vergezelt door een enkel lid van de leiding.

Alleen zijn met een leerling

In het algemeen geldt ook voor schoolreisjes dat een "één op één" situatie zoveel mogelijk wordt voorkomen. Verder gelden alle regels die toepasbaar zijn op hiervoor genoemde onderdelen van deze gedragscode.

Sociale Veiligheid

Pesten

1. Wij willen bij de aanpak van pesten op school uitgaan van:

- Hulp aan het gepeste kind.
- Hulp aan de pester.
- Hulp aan de zwijgende middengroep.
- Hulp aan de leerkracht.
- Hulp aan de ouders.

2. De voorwaarden die nodig zijn om hieraan gestalte te geven komen in diverse situaties onder de aandacht zoals in het programma van de sociaal - emotionele ontwikkeling (De Kanjertraining). We schenken aandacht aan de preventieve aanpak middels verschillende programma's. Deze programma's kunnen zijn

- Ouderavonden rondom een veilige school organiseren.
- Situaties creëren voor leerlingen waarin zij allerlei ervaringen opdoen rond dit thema met als doel meer weerbaar te worden en een veilig klimaat te scheppen voor iedereen.
- Voor de lessen beginnen en eindigen staat een leerkracht bij de ingang om de leerlingen te begroeten. Tijdens het speelkwartier is er toezicht aanwezig.
- Niemand aanspreken met bijnamen die als kwetsend kunnen worden ervaren.
- Adequaat reageren op pesten door tijdige signalering en het bespreken hiervan. Dit alles gebeurt op een constructieve manier met wederzijds respect.
- Als de situatie het verlangt ouders van één of meerdere partijen erbij te betrekken, dit in overleg met de directie.

Voor meer informatie over sociaal emotionele ontwikkeling en aanpak van pestgedrag zie protocol **Omggaan met elkaar**.

Racisme en discriminatie

Wij leven in een multiculturele samenleving. Dit houdt in dat verschillende groepen uit onze samenleving hun eigen cultuur hebben. Ook onze schoolbevolking is multicultureel. Dit vraagt aandacht voor een goed pedagogisch klimaat voor alle leerlingen, waarbij respect voor elkaar een voorwaarde is. Dit komt in het volgende tot uiting:

- De leerkrachten, leerlingen en ouders behandelen elkaar gelijkwaardig en met respect.
- Wij discrimineren niet en gebruiken geen discriminerende en/of racistische taal zowel mondeling als schriftelijk.
- Wij houden ons aan de gedragscode als hierboven omschreven en relevant aan dit onderwerp.

Bespreken van onacceptabel gedrag van kinderen

Onacceptabel gedrag van leerlingen/kinderen die gedrag vertonen wat als onacceptabel wordt

ervaren, worden hierop aangesproken door de leerkracht. Met onacceptabel gedrag wordt bedoeld: agressie, gewelddadig discriminerende uitlatingen zowel verbaal als schriftelijk. Dit kan in klassenverband of individueel.

Bespreken van onacceptabel gedrag van leerkrachten/volwassenen

Een leerkracht wordt op onacceptabel gedrag individueel aangesproken door één of meerdere collega's of iemand van de directie. Een ouder wordt op onacceptabel gedrag aangesproken door iemand van de directie.

Kledingvoorschriften

De Kennedyschool is wat huiverig om de regels aangaande kledingsvoorschriften aan te scherpen en op papier te zetten. Met name argumenten met betrekking tot de vergankelijkheid van kledingcodes onder invloed van mode spelen hierin mee.

Ten aanzien van de leerlingen van groep 7/8 m.b.t. kleding en accessoires (sieraden maar ook schoolagenda's e.d.) geldt dat deze niet:

- Discriminerende uitingen mogen zijn. (We denken hierbij aan een hakenkruis, duivelsverering, ed.)
- Aanstootgevend mogen zijn. (Denk bijvoorbeeld aan te bloot, te agressief;)
- De veiligheid of hygiëne in gevaar mogen brengen. (Denk hierbij aan eisen m.b.t. gymkleding, zwemkleding, excursiekleding of aan wat wenselijk is bij warm/koud / nat weer)
- Oogcontact belemmerend zijn. (Denk bijvoorbeeld aan petten, zonnebrillen, gezicht bedekkende doeken, e.d.)

Daarnaast is de school van mening dat een medewerker vanuit zijn voorbeeldrol:

- Zijn/haar politieke engagement niet zichtbaar dient uit te dragen;
- Zich niet seksueel intimiderend dient te kleden (te schaars, e.d.);
- Zich niet agressief dient te kleden (zichtbare piercings, tattoos of opzettelijke lichaamsbeschadigingen. Punkhaar, kleding met aanstootgevende teksten)
- Geen 'foute' symbolen en taal dient uit te dragen/bezigen.

Voor wat betreft de kleding van leerlingen geldt dat deze...:

- Geen discriminerende uitingen mag bevatten;
- Niet aanstootgevend mag zijn;
- De veiligheid en hygiëne niet in gevaar mag brengen;
- Oogcontact niet mag belemmeren.

Hulpouders

De spelregels

De Kennedyschool heeft, gelukkig, te maken met veel enthousiaste ouders, die op verschillende terreinen ingezet kunnen worden om zodoende de kinderen te verzekeren van een optimale begeleiding.

Met alle betrokkenen maken we afspraken hoe we ons gedragen op en rond de school.

Het is daarom ook logisch om dat ook voor alle ouders te doen die binnen onze school op vele gebieden hulp verlenen.

Algemene omgangsregels

1. Begroet de ander en neem afscheid.
2. Accepteer en respecteer de ander zoals hij is.
 - Oordeel niet te snel en sluit niemand buiten om zijn of haar geloof, uiterlijk, sekse, ras, gezondheid, et cetera.
3. Spreek elkaar altijd rustig en met respect aan.
 - Doe dat in correct taalgebruik.
 - Zeg de ander wat je voelt als je iets niet prettig vindt.
 - Niet uitschelden, uitlachen en roddelen.
 - Luister naar elkaar en probeer elkaar te helpen.
4. Respecteer andermans eigendommen, dus ook die van kinderen.
5. Praat niet negatief over ouders, leerlingen en leerkrachten, of verwijst naar de plaats waar de kritiek uitgesproken moet worden.
6. Gebruik geen zinloos geweld.

Omgang hulpouders met leerlingen

1. Maak duidelijke afspraken, overleg die met de leerkracht en kom ze na.
2. Wees open en eerlijk; oordeel rechtvaardig.
3. Bespreek problemen, misverstanden, of moeilijkheden met kinderen met de betreffende groepsleerkracht.
4. Zorg voor een fijne sfeer.
5. Bespreek alle zaken waarover vragen zijn zo mogelijk meteen na de activiteit.

Omgang met andere hulpouders

1. Heb vertrouwen in elkaar, steun elkaar, wees eerlijk, meelevend en hulpvaardig.
2. Kom afspraken na.

Klachten

Als men een klacht heeft dan moet men proberen deze eerst met de leerkracht en directie op te lossen. Mocht dit niet tot een bevredigende oplossing leiden dan heeft men de mogelijkheid om een klacht in te dienen bij de contactpersoon of bij de externe vertrouwenspersoon. De externe vertrouwenspersoon is aangesteld door het bevoegd gezag. Vervolgens gaat de procedure van de klachtencommissie in werking.

Richtlijnen

Bij zaken die niet in dit document worden genoemd beslist de directie. Dit gebeurt zoveel mogelijk na overleg met het team of met het bestuur. Deze gedragsregels dienen als richtlijnen gehanteerd te worden.

Respect

Deze gedragsregels vormen min of meer een gedragscode voor alle leden van de Kennedyschool: leerlingen, leerkrachten, ouders en iedereen die in en om de school aanwezig is. Ze zijn duidelijk, kort, spreken voor zich en gelden voor iedereen. Dat scheidt niet alleen

duidelijkheid voor de kinderen, maar ook de volwassenen weten welke regels gelden en op welke manier ze worden gehandhaafd. De regels luiden:

RESPECT

Betekent:

- We praten vriendelijk
- We luisteren naar elkaar
- We helpen elkaar
- We houden ons aan school- en groepsafspraken
- We lopen rustig door de school zonder anderen te storen
- We zijn zuinig op onze spullen en op de spullen van anderen

Samen zorgen we ervoor dat iedereen het fijn heeft op de Kennedyschool!

Protocol Omgaan met elkaar

v.h.Pestprotocol

Omgaan met elkaar.

Hoe ga je met elkaar om?

Dit omgangsprotocol is opgesteld om goed te kunnen reageren op het gedrag van kinderen. De John F Kennedyschool is een Kanjerschool. Alle kinderen hebben er behoefte aan zich gezien, gehoord en gekend te voelen. Ons onderwijs wil aansluiten bij de basisbehoeften van kinderen: relatie, competentie en autonomie. Dit sluit aan bij onze visie op de ontwikkeling van kinderen. Er is een duidelijke verbinding te leggen tussen de basisbehoeften **relatie**, **autonomie** en **competentie** en de principes die in elk mens actief zijn. Zo heeft de basisbehoefte relatie overeenkomsten met het emotionele principe, de basisbehoefte autonomie heeft overeenkomsten met het mentale principe en de basisbehoefte competentie heeft overeenkomsten met het fysieke principe.

De school maakt bij haar lessen sociaal emotionele ontwikkeling vanaf groep 1 tot en met groep 8 gebruik van de Kanjertraining. Deze methode heeft als doel sociale problemen zoals pesten, uitsluiting en sociaal teruggetrokken gedrag te voorkomen of te verminderen en het welbevinden bij kinderen te vergroten. Middels de Kanjertraining leren kinderen wat gewenst gedrag is en leren zij hoe zij ongewenst gedrag kunnen keren.

Sociale problemen ontstaan vaak door een gebrek aan sociale vaardigheden en interactie met kinderen met probleemgedrag in de groep. De Kanjertraining maakt kinderen bewust van hun gedrag en van de invloed die dit gedrag op anderen heeft.

Tijdens de training wordt gewerkt aan 4 voorwaardelijke doelen:

1. Kennis: kinderen ontwikkelen kennis en inzicht in gedrag en de gevolgen hiervan voor anderen.
2. Vaardigheden: kinderen ontwikkelen sociale vaardigheid en vertonen geen meeloopgedrag.
3. Motivatie: Kinderen zijn gemotiveerd om zich sociaal te gedragen.
4. Verantwoordelijkheidsbesef: kinderen zijn zich bewust dat je kunt kiezen hoe je je gedraagt en ervaren hierin zelfvertrouwen.

Dit alles heeft als einddoel een veilige sfeer te creëren in de klas en in de school.

De Kanjertraining wordt schoolbreed ingezet. Dit protocol sluit hierbij aan. Hiermee willen wij het geluk en het welzijn van de kinderen verbeteren.

In dit protocol zijn de afspraken opgenomen die wij samen hebben gemaakt over het omgaan met elkaar.

Het voorbeeld van de leerkrachten (en thuis de ouders) is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar uitgesproken. Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en de leerlingen wordt niet geaccepteerd. Leerkrachten horen duidelijk stelling te nemen tegen dergelijke gedragingen

Een goede sfeer binnen de school is voor ons heel belangrijk. We hebben een aantal afspraken gemaakt die zichtbaar voor iedereen in de school hangen op de poster **Respect**.

Daarnaast hangen in alle groepen de 5 Kanjerafspraken:

Deze afspraken vormen de basis van de Kanjertraining en worden vanaf groep 1 met de kinderen besproken.

Voor alle kinderen vormt dit de basis voor het omgaan met elkaar.

Toevoeging:

Kinderen kunnen in hun eigen groep in overleg met de leerkracht, een aanvulling geven op deze vastgestelde schoolregels, Die aanvulling wordt opgesteld, door en met de groep, dit zijn de zgn. groepsregels.

Zowel schoolregels als groepsregels zijn zichtbaar in de klas opgehangen.

Omdat de veiligheid en het welbevinden van onze leerlingen voorop staan, hebben wij in het *protocol omgaan met elkaar* een apart hoofdstuk opgenomen over pestgedrag.

Ook is er een stappenplan voor de leerkracht om de conflicten in kaart te brengen:

Bij elke fase hoort een specifieke aanpak:

Fase 0:

Je gedraagt je naar kinderen, leerkrachten en andere mensen in de school aardig en beleefd. Je werkt goed samen en kunt een ruzie goed oplossen, plagen wordt geen pesten.

Fase 1 en 2:

Je bent (met regelmaat) storend naar andere kinderen, de leerkracht. De leerkracht bespreekt het gedrag met jou en eventuele andere betrokken leerlingen om uit te zoeken wat er aan de hand is.

De leerkracht bepaalt welke straf er nodig is.

Je biedt een welgemeend excuus aan.

De leerkracht maakt ter afronding een afspraak met jou hoe jij je moet gedragen.

De leerkracht noteert het in Esis. Je krijgt de kans het zelf aan je ouders te vertellen. Daarna neemt de leerkracht contact op met jouw ouders en meldt de leerkracht dit bij de IB-er.

Fase 3:

Storend gedrag waar je niet lang geleden op bent aangesproken, blijft zich herhalen. Er is sprake van een patroon. De leerkracht bepaalt welke straf er nodig is.

De leerkracht maakt een afspraak met jou hoe je je gedrag kunt verbeteren. Je vult samen met de leerkracht de afsprakenkaart in. Na 2 weken evalueert de leerkracht met jou.

De leerkracht noteert het in Esis. Je biedt een welgemeend excuus aan. Je krijgt de kans het zelf aan je ouders te vertellen. Daarna neemt de leerkracht contact op met jouw ouders. Het wordt nu ook bij de directie gemeld.

Fase 4:

Na evaluatie van de afsprakenkaart blijkt dat het storende gedrag zich blijft herhalen. De leerkracht vult met de directie, jouw ouders en jou opnieuw een afsprakenkaart in voor 4 weken om je gedrag te verbeteren. Jouw ouders ondertekenen dit ook.

Als het gedrag niet verbeterd in deze fase dan worden de volgende stappen in werking gezet:

1. Time out: dezelfde dag naar huis
2. Schorsen: 1 dag tot een week
3. Verwijderen: verdere toegang tot de school ontzegd

Gaan wij over tot de procedure rond schorsen en verwijderen dan hanteren wij het beleidsdocument 'schorsen en verwijderen' dat door SKBG is opgesteld.

Plagen of pesten?

Wanneer is er nu sprake van plagen en wanneer is er sprake van pestgedrag? Het is belangrijk om het verschil duidelijk te hebben, ook voor de kinderen zelf. Het meest eenvoudig onderscheid is dit: Plagen gebeurt in het zicht van de leerkrachten. Pesten gebeurt achter de rug van leerkrachten. Daarom weet een leerkracht zelden uit zichzelf wat er zich precies afspeelt tussen de kinderen onderling. De leerkracht moet hierover worden geïnformeerd door de leerlingen zelf.

Definitie van pesten: Een kind wordt gepest wanneer het herhaaldelijk last heeft van negatieve acties van een ander (fysiek, verbaal of psychologisch, direct of via internet of mobiel) die op hem of haar zijn gericht, en waarbij de macht ongelijk is verdeeld. De Kanjertraining gaat ervan uit dat in de meeste gevallen dat een kind zich gepest voelt, de "pester" niet de bedoeling heeft de ander pijn te doen. Wanneer de gevolgen voor de gepeste duidelijk worden gemaakt aan de pester, zijn de meeste kinderen bereid hiermee te stoppen. En

als dat niet voldoende is, dan wordt duidelijk gemaakt wat de sociale gevolgen voor de pester zelf zullen zijn

(Cruciaal in het ontstaan en het in standhouden van pesten zijn de reacties van leeftijdsgenoten op de pester. Zolang deze het pesten blijven aanmoedigen, is het voor de pester moeilijker om hiermee te stoppen. Heerst er in een klas een mentaliteit van respect en vertrouwen, dan zal er minder gepest worden dan wanneer er een onveilige sfeer heerst, waarin kinderen zich moeten bewijzen en bezig zijn met hun status in de groep).

Pesten gebeurt per definitie achter de rug van degene die kan ingrijpen, zoals een vader/moeder, juf of meester. Dat betekent dat er goed moet worden samengewerkt tussen school en ouders enerzijds en dat kinderen moet worden geleerd hoe zij kunnen aangeven dat zij zich gepest voelen, of merken dat er in hun omgeving wordt gepest.

Signalen van pesterijen kunnen o.a. zijn:

- ❖ Zogenaamd leuke opmerkingen maken over een klasgenoot
- ❖ Een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven
- ❖ Briefjes doorgeven
- ❖ Beledigen
- ❖ Opmerkingen maken over kleding
- ❖ Isoleren
- ❖ Buiten school opwachten, slaan of schoppen
- ❖ Op weg naar huis achter iemand aan rijden
- ❖ Naar het huis van het slachtoffer gaan
- ❖ Bezittingen afpakken
- ❖ Schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer
- ❖ Slachtoffer verbaal of fysiek bedreigen

Pesten komt helaas op iedere school voor, ook bij ons. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze school serieus aan willen pakken.

Daar zijn wel enkele voorwaarden aan verbonden.

Voorwaarden:

Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, de kinderen die pesten en de zwijgende groep), leerkrachten en de ouders/verzorgers (hierna genoemd: ouders)

De school moet proberen pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen regels worden vastgesteld.

Als pesten optreedt, moeten leerkrachten (in samenwerking met de ouders) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen.

Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch weer de kop opsteekt, moet de school beschikken over een directe aanpak.

Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert dan is de inschakeling van een vertrouwenspersoon nodig. De vertrouwenspersoon kan het probleem onderzoeken, deskundigen raadplegen en het bevoegd gezag adviseren.

Op onze school is de Intern Begeleider als vertrouwenspersoon aangesteld. Leerkrachten melden pestgedrag bij de Intern Begeleider en ouders kunnen daar terecht met hun vragen.

Het probleem dat pesten heet:

De piek van het pesten ligt tussen 10 en 14 jaar, maar ook in lagere en hogere groepen wordt er gepest. Een pestproject alleen is niet voldoende om een eind te maken aan het pest-

probleem. Het is beter om het onderwerp regelmatig aan de orde te laten komen, zodat het ook preventief kan werken.

Hoe willen wij daar mee omgaan?

Een effectieve methode om pesten te stoppen of binnen de perken te houden, is het afspreken van regels voor de leerlingen.

Regel 1:

Een belangrijke regel is dat het inschakelen van de leerkracht niet wordt opgevat als klikken. Vanaf de kleutergroep brengen we kinderen bij:

Je mag niet klikken, maar.....als je wordt gepest of als je ruzie met een ander hebt en je komt je er zelf niet uit dan mag je altijd hulp aan de leerkracht vragen. Dit wordt niet gezien als klikken.

Regel 2:

Een tweede regel is dat medeleerlingen verantwoordelijkheid hebben om het door hen gesignaleerde pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Alle leerlingen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep.

Regel 3:

Er wordt altijd duidelijk gecommuniceerd tussen school en ouders als het om pestgedrag gaat. De leerkracht meldt problemen op school altijd bij ouders, zowel bij ouders van de gepeste als bij ouders van de pester.

Het is niet de bedoeling dat ouders naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind op te komen lossen. Bij pestproblemen zullen de directie en de leerkrachten hun verantwoordelijkheid (moeten) nemen en indien nodig overleg voeren met de ouders.

De inbreng van de ouders blijft bij voorkeur beperkt tot het aanreiken van informatie, tot het geven van suggesties en tot het ondersteunen van de aanpak van de school.

Regels die gelden in alle groepen:

Deze regels gelden op school en daarbuiten

- Doe niets bij een ander kind, wat jezelf ook niet prettig zou vinden
- Kom niet aan een ander als de ander dat niet wil.
- We noemen elkaar bij de voornaam en gebruiken geen scheldwoorden
- Als je kwaad bent ga je niet slaan, schoppen, krabben (je komt niet aan de ander). Probeer eerst samen te praten. Ga anders naar de meester of de juf.
- Niet: zomaar klikken. Wel: aan de juf of meester vertellen als er iets gebeurt wat je niet prettig of gevaarlijk vindt.
- Vertel de meester of de juf wanneer jezelf of iemand anders wordt gepest.
- Blijft de pester doorgaan vertel dit altijd aan de meester of juf.
- Kinderen die pesten zitten zelf in de nesten!
- Praat er thuis over, houdt het niet geheim.
- Uitlachen, roddelen en dingen afpakken of kinderen buitensluiten vinden we niet goed.
- Niet aan spullen van een ander zitten
- We luisteren naar elkaar
- We beoordelen iemand niet op het uiterlijk.

- Nieuwe kinderen willen we goed ontvangen en opvangen. Zij zijn ook welkom op onze school.
- Opzettelijk iemand pijn doen, opwachten buiten school, achterna zitten om te pesten is beslist niet toegestaan.
- Probeer een ruzie met praten op te lossen. Na het uitpraten kunnen we ook weer vergeven en vergeten.

Voor de kinderen:

Kom je naar gedrag tegen? Zeg en doe dan dit:

1. Wil je ermee stoppen? Ik vind jouw gedrag niet fijn. Ik vind het vervelend dat je dit (schelden, achterna roepen, slaan enz.) doet.
2. Wil je er niet mee stoppen? Meen je dat?
3. Zoek het uit. Hier heb ik geen zin in. Je haalt je schouders op en gaat iets gezelligs doen. Je blijft rustig, je blijft eigen baas (je laat je niet bepalen door een vervelend persoon) je doet als de witte pet.
4. Ga weg bij vervelend gedoe. Zoek een maatje, doe iets gezelligs, maakt een kletspraatje met iemand anders. Op die manier kom je meestal van de pester af.
5. Zorg ervoor dat jezelf geen benzine geeft. Ga je reageren dan wordt het alleen maar erger.
6. Stopt het niet? Weten jij en je maatje geen oplossing? Dan stap je naar de juf of meester toe.
7. Op sociale media volg je dezelfde gedragslijn. Met dit verschil dat je hulp kunt inroepen bij meldknop.nl Je doet dat nadat je met je ouders hebt besproken wat er aan de hand is.

Vraag aan je juf of meester of die wil helpen een ruzie op te lossen. Je juf of meester doet dat buiten de klas, want je klasgenoten willen rustig werken. Je meester of juf stelt dan de volgende vragen:

1. Wat is er volgens jou gebeurd?

Jij en je klasgenoot waarmee je ruzie hebt, vertellen elk hun eigen verhaal. Je onderbreekt elkaar niet. Je meester of juf moet namelijk goed begrijpen wat er aan de hand is. Dus: niet door elkaar heen praten.

2. Hoe is dat voor jou?

Bijvoorbeeld: werd je daar boos om, verdrietig, voelde jij je beledigd, word je daar altijd mee gepest? Enzovoort. Hoe kan het weer goed komen? Wat zou je willen dat de ander doet?

3. Wat zou je zelf kunnen doen?

Je bespreekt met elkaar, op welke manier het weer goed zou kunnen komen. Wat je zelf kunt doen en wat je van de ander verwacht. Juf of meester vraagt: "Wat is volgens jou de beste oplossing?"

4. Afsluiting

Juf of meester schrijft de oplossing en afspraken op. Jij en je klasgenoot omarmen elkaar en ondertekenen de afspraken. Zo lukt het meestal op een goede manier ruzie op te lossen.

Voor de leerkrachten:

Aanpak van ruzie en pestgedrag in 4 stappen:

Wanneer leerlingen ruzie met elkaar hebben en/of elkaar pesten proberen zij en wij:

STAP 1:

Er eerst zelf (en samen) uit te komen.

STAP 2:

Op het moment dat een van de leerlingen er niet uitkomt (in feite het onderspit delft en verliezer of zondebok wordt) heeft deze het recht en de plicht het probleem aan de meester of juf voor te leggen.

STAP 3:

De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderingsgesprek en probeert samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken. Bij herhaling van pesterijen/ruzies tussen dezelfde leerlingen volgen sancties (zie bij consequenties).

STAP 4:

Bij herhaaldelijke ruzie/pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en houdt een bestraffend gesprek met de leerling die pest/ruzie maakt. De fases van bestraffen treden in werking (zie bij consequenties).

Notitie:

Bij pestgedrag wordt dit altijd genoteerd in Esis/leerling/registraties. Bij iedere melding in Esis omschrijft de leerkracht 'de toedracht'. Wanneer er meerdere meldingen zijn gedaan over een leerling worden de ouders op de hoogte gebracht van het ruzie-pestgedrag. Leerkracht(en) en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing.

De leerkracht biedt altijd hulp aan de gepeste en begeleidt de pester, indien nodig in overleg met de ouders en/of externe deskundigen.

Mogelijk vervolg:

1. De leerkracht heeft het idee dat er sprake is van onderhuids pesten: In zo'n geval stelt de leerkracht in de groep een algemeen probleem aan de orde om langs die weg bij het probleem in de klas te komen.
2. De leerkracht ziet dat een leerling wordt gepest (of de gepeste of medeleerlingen komen het bij hem melden) stap 1 tot en met 4 leveren geen positief resultaat op voor de gepeste.
3. Er volgen sancties naar de pester:
Deze zijn opgebouwd in 5 fases; afhankelijk hoelang de pester door blijft gaan met zijn/haar pestgedrag en geen verbetering vertoond in zijn/haar gedrag:

Door gesprek:

- Bewustwording bij de pester voor wat hij met het gepeste kind uithaalt.
- Afspraken maken met de pester over gedragsveranderingen. De naleving van deze afspraken komen aan het einde van iedere week (voor een periode) in een kort gesprek aan de orde.
- Een of meerdere pauzes binnenblijven
- Nablijven tot alle kinderen naar huis vertrokken zijn.
- Een schriftelijke opdracht zoals een stelopdracht over de toedracht en zijn of haar rol in het pestprobleem.

Een gesprek met de ouders:

Als voorgaande acties op niets uitlopen. De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken. De school heeft alle activiteiten vastgelegd in Esis en de school heeft al het mogelijke gedaan om een einde te maken aan het pestprobleem.

Deskundige hulp:

Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld zoals de Schoolbegeleidingsdienst, de schoolarts van de GGD of schoolmaatschappelijk werk.

Andere groep:

Bij aanhoudend pestgedrag kan ervoor gekozen worden om een leerling tijdelijk in een andere groep te plaatsen, binnen de school. Ook het (tijdelijk) plaatsen op een andere school behoort tot de mogelijkheden.

Schorsing:

In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden.

Begeleiding van de gepeste leerling:

- Medeleven tonen en luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest
- Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor tijdens en na het pesten.
- Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken. De leerling in laten zien dat je op een andere manier kunt reageren.
- Zoeken en oefenen van een andere reactie bijvoorbeeld je niet afzonderen
- Het gepeste kind in laten zien waarom een kind pest.
- Nagaan welke oplossing het kind zelf wil
- Sterke kanten van de leerling benadrukken
- Belonen (schouderklopje) als de leerling zich anders/beter opstelt
- Praten met de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester(s)
- Het gepeste kind niet overbeschermen door bijvoorbeeld naar school brengen.
- Plaats het gepeste kind niet in een uitzonderingspositie waardoor het pesten kan toenemen.

Begeleiding van de pester:

- Praten; zoeken naar de reden van het ruzie maken/ pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling, buitengesloten voelen)
- Laten inzien wat het effect van zijn/ haar gedrag is voor de gepeste.
- Excuses aan laten bieden
- In laten zien welke sterke (leuke) kanten de gepeste heeft
- Wijs het kind op de omgangsregels van de school: Pesten is hier verboden.
- Kind leren niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen, de 'stop-eerst-nadenken-houding' of een andere manier van gedrag aanleren.
- Contact tussen ouders en school; elkaar informeren en overleggen. Inleven in het kind; wat is de oorzaak van het pesten?
- Zoeken van een sport of club waar het kind kan ervaren dat contact met andere kinderen wel leuk kan zijn.
- Inschakelen hulp; sociale vaardigheidstrainingen; Jeugdgezondheidszorg; huisarts; GGD

Oorzaken van pestgedrag kunnen zijn:

- Een problematische thuissituatie
- Voortdurend gevoel van anonimiteit en buitengesloten voelen.
- Voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt.
- Voortdurend met elkaar de competitie aan gaan.
- Een voortdurende strijd om macht in de klas of in de buurt

Adviezen aan ouders van onze school:

Aan de ouders van gepeste kinderen:

- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
- Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.
- Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terugkomen.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt

Aan de ouders van pesters:

- Neem het probleem van uw kind serieus
- Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet
- Besteed extra aandacht aan uw kind
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat

Alle andere ouders:

- Neem de ouders van het gepeste kind serieus
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- Geef zelf het goede voorbeeld
- Leer uw kind voor anderen op te komen.
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen

Dit omgangsprotocol heeft als doel:

Alle kinderen mogen zich in hun basisschoolperiode veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken.

Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan. Leerkrachten en ouders uit de ouderraad en de medezeggenschapsraad onderschrijven gezamenlijk dit Pestprotocol. Een afschrift van dit protocol wordt op de website gepubliceerd.

Afsprakenkaart

Datum opstellen:	
Naam:	
Fase:	
Oorzaak/incident:	
Vandaag hebben wij de volgende afspraken gemaakt over jouw gedrag:	
We evalueren deze afspraken op:	Datum:

Kind:	Datum:	Handtekening:
Leerkracht:	Datum:	Handtekening:
Ouders:	Datum:	Handtekening:
Directie:	Datum	Handtekening:

Verklaring Omgangsprotocol

De medezeggenschapsraad, directie en het personeel van de John F Kennedyschool te Zutphen verklaren het volgende:

- Pesten is een wezenlijk en groot probleem.
- Pestgedrag is schadelijk tot zeer schadelijk voor kinderen, zowel voor slachtoffers als voor de pesters. Dit ernstige probleem moet aangepakt worden, in het bijzonder door de ouders en de leerkrachten.
- Medezeggenschapsraad, directie en personeel moeten zo goed mogelijk samenwerken met leerlingen en ouders om het probleem "pesten" op te lossen.

De eigenaren (leerkrachten JFK, ouders, MR en OR) van dit protocol verplichten zich tot het volgende:

- hulp bieden aan het gepeste kind
- hulp bieden aan de pester
- hulp bieden aan de zwijgende middengroep
- hulp bieden aan de leerkracht
- hulp bieden aan de ouders
- het bewust maken en bewust houden van alle betrokkenen
- het gericht voorlichten van alle betrokkenen van de John F Kennedyschool
- het aanstellen van een vertrouwenspersoon op school
- het aanleggen van toegankelijke, goede informatie over het probleem "pesten"

Gezien en ondertekend:

Datum:

Plaats:

Directeur:(Namens de leerkrachten);

Namens MR:

Namens OR: